

Verksamhetsberättelse för Tjörns Hembygdsförening år 2019

Organisation

Föreningen är via Bohusläns Hembygdsförbund ansluten till Sveriges Hembygdsförbund.

Medlemsantalet

Under 2019 har 342 medlemsavgifter betalats. Avgiften gäller för hela familjen.

Styrelsens sammansättning år 2019

Ordinarie

Ordförande: Eva Ericsson

Vice ordförande: Gudrun Ivarsson

Sekreterare: Birgith Åhs

Kassör: Inga-Lill Jansson

Övriga ledamöter

Arne Adolfsson

Arne Andersson

Margaretha Olofsson

Mona Jansson

Björn Eskilsson

Ersättare

Aldo Andreasson

Gunnel Fosser

Elaine Bergman

Arbetsutskott

Eva Ericsson, Gudrun Ivarsson, Inga-Lill Jansson, Arne Adolfsson, Arne Andersson

Politiskt tillsatta ledamöter

Ordinarie

Louise Marklund

Gerhard Bernhardsson

Ersättare

Inga Olsson

till o med. 2019 1211 Lena Andersson

från o med 2019 1212 Mona Olausson

Representant vald av Tjörns Släktforskare

Gudrun Ivarsson

Revisorer:

Ordinarie

Ulf Eskilson

Anders Thelander

Ersättare

Annika Olausson

Gunilla Måneskiöld

Valberedning:

Estrid Nilsson, Ylva Karlsson, Anette Fosser

Representant i Söbystiftelsen:

Vakant

EE MU BG A BA. 1.17 GT GB DM

Styrelsen har haft 12 protokollförda möten under året. Årsmöte hölls den 30 mars 2019.

Bygg-gruppen: Deltagare: Arne Andersson, Arne Adolfsson, Inga-Lill Jansson, Margaretha Olofsson, Eva Ericsson, Christina Kihlqvist, arkitekten Kerstin Björn, projektledare Göran Lundberg, snickare Kåge Gustavsson och kontrollant Nils Andreasson samt Birgith Åhs, sekreterare. Gruppen har haft ett antal möten och vridit och vänt på en ritning till ny samlingssal. Resultat lämnades in strax före jul i en ansökan om bygglov. Gruppen fortsätter sitt arbete under ledning av Göran Lundberg. Bygg-gruppen har haft 8 arbetsmöten.

Årets programverksamhet 2019

Januarifest

Julfest för aktiva och gamla trogna medlemmar hölls i Kyrkans hus i Kållekärr lördag 13 januari med öktekaffe och underhållning av Gåke som sjöng och berättade.

Berättarkvällar

11 mars Gert Linder berättade om sin far, **Fritz Linder**. Som vi befarade fick inte alla plats i samlingssalen vid första tillfället, men Gert hade redan innan lovat att komma tillbaka den **25 mars**, vilket han också gjorde. Han berättelse var mycket fängslande och salen var även denna gång fullsatt.

15 april Morgan Bråse berättade om "Silletöser och sillegubbar" och visade bilder, som berättade om tidernas förändringar.

21 september Solveig Olausson visade bilder och beskrev sin mamma Anna-Lisa Olaussons liv som speglades i hennes tavlor. Det var mycket intressant att se hur inspiration, som kom från olika perioder och skolor, påverkade hennes konst.

21 oktober var rubriken "Bondens år på 50–60 talet" Ingemar Petterson visade bilder och berättade om sin far och familjens arbete på gården och samlingssalen var fullsatt.

26 oktober hade vi en extra föreställning för vuxna av "Silla kommer" i samlingssalen med anledning av artikeln, som Anna-Lena Bjarneberg skrivit om femteklassarna i Tjörns kommuns tidning "Vi på Tjörn." Denna dag var det även öppet i museet. Ett 60-tal besökare var mycket intresserade.

30 mars Årsmöte.

Förhandlingarna leddes av Christer Tegmo och sekreterare var Eva Andersson. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet och endast en ur styrelsen avgick och ersattes av Aldo Andreasson. En något hes och förkyld trubadur Linus Claesson underhöll med en blandning av vackra visor till gitarr och dragspel.

30 april Valborgsmässoafton.

Årets firande avlöpte i vackert om än lite kyligt väder. Kören sjöng de traditionella sångerna och vårtälet hölls av Kultur- och fritidsnämndens ordförande Benita Nilsson.

5 maj BHF:s årsmöte i Mollösund.

Styrelsemedlemmarna Gudrun Ivarsson, Mona Jansson, Birgith Åhs och Eva Ericsson deltog i mötet. Förutom årsmötesförhandlingar fick vi se Mollösunds museer med Sigurd Olssons "Siggurdes" affär och kvarnen tillsammans med guider.

EE Mo BB AA SA BA .W MJ G J AB dm

11 maj Växtmarknad och kosläpp.

Åter ett välbesökt arrangemang med glada kossor och kalvar som skuttade ut i gröngräset. Många besökare fortsatte sen upp till växtmarknaden. Polis och räddningstjänst fanns också på plats och visade upp sig. LRF stod för korvgrillning och hembygdsföreningen för kaffe m.m. Allting tog slut.

13 maj Vårstädning.

Museet väcktes ur sin vintersömn och blev fräsch. Ett antal styrelsemedlemmar och några andra skakade mattor och torkade golv

6 juni Nationaldagsfirande.

Föreningen deltog som vanligt med fanbärare i kommunens nationaldagsfirande i Stenkyrka och kaffeservering på Tyft.

23 juni Midsommarfirande.

Dagen före midsommarafton samlades runt 40 medlemmar för att förbereda själva firandet och för att ta emot allt som skänkts till lotterier. Till matvarulotteriet togs emot 15 stora och 6 mindre äggostar, 490 bullar (98 påsar) och 63 mjuka kakor 11 flaskor flädersaft samt kaffe, sill och honung.

På fredagen var vädret strålande och det kom ca 1500 betalande + alla barn. 115 125 kronor brutto fanns i kassan när dagen var slut, vilket är det bästa resultatet på senare år. Nu när mycket betalas med swish är det omöjligt att dela upp i olika poster, vilket ju inte heller är nödvändigt.

Omkring 60 funktionärer var fullt sysselsatta från 12.00 till 17.00 Måndagen efter helgen behövdes återigen många starka armar för att återställa och städa.

Midsommarfirandet är den viktigaste inkomstkällan för att föreningen ska kunna utföra sina åtaganden. Stort tack till alla funktionärer och särskilt tack till Margit Karlsson som organiserat!

13 juli Visor i det gröna med Visans Vänner

Visans vänner, Tjörn, hade tur med vädret och kunde vara på scenen med ukulele-spel och underhållning av Visgruppen Kal. Hembygdsföreningen sålde kaffe m.m.

27 juli Musikstämman.

Varmt väder och mycket folk. Spelledaren inhyrd från Kungälv tränade in allspelet och sedan blev det buskspel här och där. Kaffekokare och våffelförsäljare hade fullt upp hela tiden, smeten tog slut och pulver fick inhandlas. Dagen var lång, då spelemännen ville ha fika både före och efter själva stämman, men humöret var på topp. Då hade vi ingen aning om att det inte skulle bli stämman nästa år.

7 augusti Äldredag.

Till äldredagen hade många äldre samlats runt kaffeborden i gröngräset för att höra på Axel, Lotta och Haga-Lennart. Vädret verkade opålitligt, så vi fick servera kaffet under programmet och plötsligt var åskskuren över oss, kort men mycket våt. Artisterna fortsatte spela och en del av publiken kröp under paraplyer, gick upp på scenen och under tälttak. Många valde också att åka hem lite tidigare. Personal från äldreboendena gjorde en heroisk insats. En liten tröst var att alla hunnit dricka kaffe och äta det goda kaffebrödet, som många snälla kvinnor bakat på uppdrag av Margaretha Olofsson.

EE Mo AA SABA ✓ my Gb juu

11 augusti Gudstjänst

26 augusti Barnens dag.

En glad dag för alla barn och vuxna. Återigen hade vi tur med vädret. Föreningens medlemmar hade ordnat ca 20 olika barnaktiviteter. Några exempel på detta var att bygga båtar av tråklossar, klappa smådjur, prova på att väva, gå i skolan på mormors vis, köpa karameller i strut, göra tavlor av strandfynd och smaka på egen kaka från den vedeldade bakugnen. Roligast var att busa med arga gubben och tvätta i balja, enligt några små besökare. De vuxna köpte kaffe och smörgås.

Vecka 36 – 38 Tidsresa för Tjörns skolklasser

Alla elever i åk 5 har även i år fått besöka hembygds museet och delta i en tidsresa till år 1800. Eleverna har med hjälp av ett tjugotal medlemmar fått inblick i det vardagliga livet under den stora sillperioden. Tidsresan pågick under åtta dagar i september månad. Medlemmarna gör ett storartat arbete med först teaterspel och sedan handledning i hur arbete gick till förr i tiden. Utan Kjell Eriksson, som tyvärr gått bort i midsommar, hade Christina Kihlqvist och Inger Lundberg tagit över rodret. Besök fick vi av Västarvets konsulent Bo Ekberg och av kommunens kommunikatör Anna-Lena Bjarneberg. Hon gjorde sen ett fint reportage om detta arbete till häftet "Vi på Tjörn", som delas ut till alla hushåll.

9 november Jubileumsmöte i Kyrkans hus, Kållekärr.

Då folkhögskolan höll på att renoveras kunde vi inte vara där med föreningens 80-årsjubileum. Salen i Kyrkans hus blev fullsatt och först fick vi höra om hembygdsföreningens historia utifrån folkhögskolans perspektiv. I ett mycket intressant föredrag av Jan-Evert Halldin fick vi veta att det var där de första medlemmarna verkade. Därefter kom fröken Elin Sundberg, i gestaltning av Eva Annerås, och berättade om hur hon tillsammans med Olaus Olsson m.fl. diskuterat bildandet av en hembygdsförening.

Efter kaffe och tårta spelade och sjöng Stellan Hermansson, Kerstin Bjurstam och Claes Persson många trevliga låtar på fiol och dragspel. Kommunen gratulerade till de 80 åren genom kultur- och fritidsnämndens ordförande Benita Nilsson och gav alla i styrelsen varsin fin bok, "Kulturmiljöprogrammet." Ritningen till det nya huset och bilder från renoveringen av Fjälebrokvarnen visades. Därefter lott-dragning.

Ragnar Karlsson hade gjort en jubileumsskrift som såldes vid entrén och Ylva Karlsson hade gjort en sammanfattning som gav upphov till diskussioner och minnen kring borden. Damerna i köket gjorde som vanligt ett strålande jobb för allas trevnad. Många bar dagen till ära sin hembygdsdräkt och alla ställde upp för ett vackert gruppfoto. **Ett lyckat jubileum!**

Nyinkommet till museet

Under året har vi vid ett par tillfällen fått hämta saker både till museet och till vår loppisförsäljning från hus, som ska tömmas av olika anledningar. Till exempel har vi fått kista, pipskål, skottkärra och en s.k. räva, en smal "skottkärra" i trä.

EE HO BE AF SABA. Wuy gT ab DM

Museet och besöksgrupper

Museet har som vanligt hållits öppet alla söndagar i juli och augusti. Besöksantalet har varierat beroende på väder och konkurrerande arrangemang. Vävboken spred ett intresse att komma och se vävnaderna i verkligheten. Ett exempel på detta var Vuxenskolan i Stenungsund som kom i maj med 5 personer. Bland dessa fanns Andreas Hansen, Ann-Marie Myllykangas. Besökarna ville veta mer om vår verksamhet och efter fika och information skulle vi gjort en rundvandring. Ösregnet gjorde att vi endast gick in i museet och upp på rännet, där vi visade att planerna för en studiecirkel till hösten. Vi fick också besök i oktober av en liten grupp från särskolan i Kungälv, som gjorde en liten utflykt.

Böcker, visningar och fler besök

I ca tre år har en liten grupp arbetat med att studera och dokumentera textil, främst vävnader, på museet. I gruppen ingick Nen Arnell, Gudrun Ivarsson, Mona Jansson, Ingrid Pettersson, Eva Sörensson, Astrid Alenhall och Eva Ericsson. Fotograf, redigerare och lay-outare har Gert Alenhall varit. Resultatet blev en bok med titeln "Vårt vävda kulturarv"

Den kom från tryckeriet i januari. Därefter följde presentationer och visningar. Vävboken och vissa vävnader visades i Kommunhusets fullmäktigesal. När föreningen Tjörnslöjd hade sitt årsmöte var vi i Gamla polishuset med bok och vävnader. Därefter hade vi utställning i Klädesholmens bibliotek, där vi hade en välbesökt invigning och några dagar senare en visning för en stor grupp röda-korsare. Vid dessa tillfällen var hela eller delar av gruppen med och berättade om vävnader och boken.

En grupp som gick en spinn-kurs för Anna Josefsson på Billströmska folkhögskolan kom på besök till museet för att se vävnaderna i verkligheten. Det resulterade i ytterligare ett besök, nu av proffsväverskor i nätverket Väv i Väst under ledning av Lena Köster.

Till ett stort skandinaviskt textilsymposium är det beställt fyra gruppvisningar under veckan efter midsommar 2020.

En reporter, Miku Maria Gustavsson, uppvuxen på Tjörn, gjorde en presentation av boken i riksföreningen Riksvävarnas tidning "Solvögat" nr 3 2019.

Studiecirkel Vad är det för föremål på rännet? Vad heter de? Hur har de använts? Kan vi göra utställningen tydligare? Intressantare? Lärarikare? Kanske med bilder eller digitala medel? Dessa frågor fick en grupp kunniga deltagare under Ingemar Petterssons ledning börja arbeta med under fem träffar före jul. De fortsätter arbeta/studera när det blivit varmare och drägligare att vistas på rännet.

Investeringar, underhåll och arbeten

Under året har Fjälebrokvarnen färdigrenoverats och fått ny panel på tre av de sex sidorna samt på halva hättan. Rivningen av "Hildegards hus" har påbörjats, tomten har röjts och riset eldats, museiträdgården har underhållits. Efter inbrott har nya lås inköpts och sönderslagna glastrutor fått bytas. 100-tals timmar har lagts på att digitalisera kassetband i arkivet, det arbetet fortsätter.

EE MO RE AT SAR PA ✓ upr AB JM

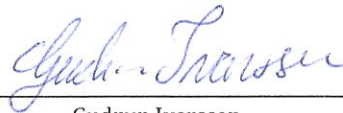
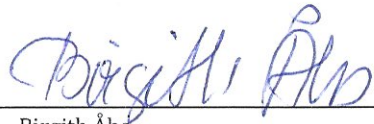
Ett stort tack för bidrag, gåvor och ideellt arbete!
Stort tack till alla som ställer upp och hjälper till på alla möjliga sätt!

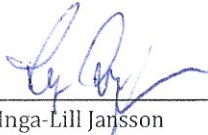
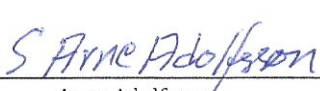
Och stort TACK till våra sponsorer:

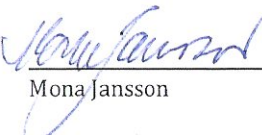
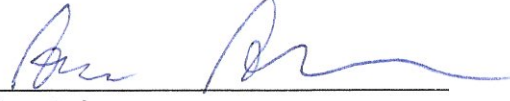
Tjörns sparbank
Roger på Berntssons glas
Björholmens fisk
Dekorex blommor
Korggubben
Runes butik
Almö Livs
Mellby gård
Apoteket i Källekärr
Rosetti café
Klädesholmen Seafood

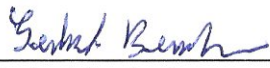
Genom allas er medverkan kan Tjörns Hembygdsförening fortsätta sitt viktiga arbete att bevara Tjörns kulturarv åt kommande generationer.

Styrelsen

Eva Ericsson Gudrun Ivarsson Birgith Åhs

Inga-Lill Jansson Arne Adolfsson Margaretha Olofsson

Mona Jansson Björn Eskilsson Arne Andersson

Louise Marklund Gerhard Bernhardsson